
BÀI 5: CHÂU PHI VÀ CÁC NƯỚC MỸ LATINH

TÓM TẮT LÝ THUYẾT

I. CÁC NƯỚC CHÂU PHI.

1. Vài nét về cuộc đấu tranh giành độc lập.

*** Nguyên nhân:**

- Do ách thống trị tàn bạo của các nước đế quốc thực dân phương Tây.

*** Phong trào tiêu biểu:**

- Từ năm 1945-1954: Các nước ở khu vực Bắc Phi giành được độc lập như Ai Cập (1952-1953); Libi (1952); Angiêri... → Phong trào đấu tranh giành độc lập phát triển mạnh mẽ.

- Năm 1960: 17 nước khu vực Tây Phi, Đông Phi, Trung Phi giành được độc lập → Ghi nhận là “năm châu Phi”

- Năm 1975: Cách mạng ở Môđambích và Ănggôla giành được thắng lợi → Đánh dấu sự sụp đổ của chủ nghĩa thực dân cũ ở châu Phi.

- Sau 1975 đến nay: Năm 1993, chủ nghĩa phân biệt chủng tộc Apácthai chấm dứt ở Nam Phi. Năm 1994, Nêxơn Mandêla là Tổng thống da đen đầu tiên ở Nam Phi → Các nước châu Phi hoàn thành cuộc đấu tranh giành độc lập và bảo vệ quyền sống của con người.

*** Nhận xét:**

- Phong trào đấu tranh giành độc lập diễn ra mạnh mẽ, sôi nổi “lục địa mới trời dậy”

- Xóa bỏ chủ nghĩa thực dân và chế độ phân biệt chủng tộc Apácthai, mở ra thời kì độc lập, xây dựng đất nước.

- Góp phần làm suy yếu chủ nghĩa đế quốc và tan rã hệ thống thuộc địa trên thế giới.

II. CÁC NƯỚC MỸ LATINH.

1. Vài nét về quá trình giành và bảo vệ độc lập.

*** Nguyên nhân:**

- Sau năm 1945, Mỹ từng bước biến khu vực Mỹ Latinh trở thành “sân sau” của mình và xây dựng chế độ độc tài thân Mỹ.

→ Các cuộc đấu tranh chống chế độ độc tài thân Mỹ bùng nổ và phát triển.

*** Phong trào tiêu biểu:**

- Ngày 1/1/1959: Cách mạng Cuba giành thắng lợi do Phiden Ca-xtơ-rô lãnh đạo. → Lật đổ nền độc tài thân Mỹ Batixta, nước Cộng hòa Cuba ra đời, đi theo chế độ XHCN.

- Thập niên 60 trở đi: Phong trào đấu tranh lật đổ nền độc tài thân Mỹ ở các nước diễn ra mạnh mẽ → Phong trào giành nhiều thắng lợi: Chilê, Vênêzuêla, Panama (1964-1999), 13 quốc gia vùng Caribê (1983)...

*** Nhận xét:**

- Mỹ Latinh trở thành “lục địa bùng cháy”, lật đổ chế độ độc tài thân Mỹ, giành lại chủ quyền dân tộc.

- Hình thức đấu tranh phong phú: bãi công, đấu tranh nghị trường, đặc biệt là đấu tranh vũ trang...

2. Tình hình phát triển kinh tế-xã hội (Giảm tải)

---HẾT---